

Jaarverslag 2022

Voorwoord	4
Inleiding	6
Missie en doelstellingen	9
Dagelijkse werking	10
Antenne	10
Ambulante werking	10
Semi-residentiële setting	11
Lokaal opvanginitiatief	11
Facetten van een integrale begeleiding	13
Maatwerk	13
Huisvesting	13
Gezondheid	14
Gezins- en opvoedingsondersteuning	15
Administratie	15
Actieve deelname aan de samenleving	16
Sociaal netwerk	16
Toekomstperspectief	16
Ouder worden met een chronische en/of ernstige ziekte	17
Begeleidingsmethodologie	18
Integrale begeleiding op maat	18
Aanklampend werken	18
Huisbezoek	18
Laagdrempelige aanwezigheid	18

Brugfunctie	19
Lotgenotencontact: hiv-praatgroep	19
Groepsdynamiek	19

Lhiving in beeld en cijfers 21

De Antenne	22
1.1 Nieuwe aanmeldingen	22
1.2 Hulpvragen	23
1.3. Activiteiten en vakantie	24
2. Integrale begeleidingen (ambulant en semi-residentieel)	25
2.1 Gezinssamenstelling	25
2.2 De intensiteit van de integrale begeleidingen	26
2.3 Doelgroep van de begeleiding	27
3. Huisvesting	28

Casussen 31

Getuigenissen/Reflecties 36

Samenstelling van het team 51

Financiering 52

Bijlagen 40

Samenwerkingsverbanden van Lhiving	41
Interne vorming, studiedagen en deelname aan overleg	46
Personalia	48

Voorwoord

2022 was ons het jaartje wel!

Crisissen bij de vleet: immigratie, inflatie, oorlog, energie, ...

Het hoeft ons dan ook niet te verwonderen dat we begin dit jaar ‘overbevraagd’ waren en even op de pauzeknop (geen nieuwe cliënten tot september) moesten drukken om alles gebolwerkt te krijgen.

Dit is ondanks de ongunstige omstandigheden wonderwel gelukt. En sinds enkele maanden is het terug ‘business as usual’ en kunnen we nieuwe cliënten aannemen. Deze vlotte aanpassing aan de talrijke nieuwe omstandigheden is niet alleen te danken aan de inzet van ons team, maar ook aan de expertise die reeds sinds meer dan 25 jaar werd opgebouwd.

Het doet ons dan ook pijn aan het hart dat we afscheid moesten nemen van twee pensioengerechtigde medewerkers, die er vanaf het prille begin bij waren. Hun bijdrage aan het succes van Lhiving tot op de dag van vandaag kan niet worden onderschat. Gelukkig dienden zij niet alleen als een voorbeeld qua inzet, maar gaven zij steeds al hun kennis en ervaring door, zodat de opvolging en verdere goede werking verzekerd is.

Inzet en expertise zullen in 2023 meer dan ooit noodzakelijk zijn voor Lhiving. De energiefacturen zijn misschien nog beheersbaar omdat onze cliënten kunnen genieten van het sociaal tarief. De voedselinflatie daarentegen treft hen des te harder, omdat voedsel het belangrijkste deel van hun uitgaven uitmaakt.

Ook het bekomen van alle andere hulp (huisvesting, gezondheidszorg, opleiding voor henzelf en hun kinderen, ...) wordt moeizamer omdat er een ‘malaise’ heerst bij tal van instanties (OCMW, toegang tot de geneeskundige zorg, schoolgemeenschap, ...).

Het krijgen van gepaste hulp voor onze cliënten is dan ook momenteel allesbehalve evident en vraagt meer van onze medewerkers, dan zo maar af en toe een tandje bijsteken.

We hebben, in de 25 jaar dat Lhiving bestaat, al voor hetere vuren gestaan en zullen dus ook 2023 tot een goed einde brengen.

Hubert Claes
Voorzitter

Inleiding

Het jaar 2022 begon woelig. We ervoeren de eerste maanden van het jaar nogal wat last van de naweeën van twee coronajaren. Die twee moeilijke jaren hebben zijn tol geëist. Er waren wat langdurige afwezigheden en de werkdruk lag daardoor nog hoger bij de andere teamleden. We hadden kort twee medewerkers in dienst die besloten dat ze toch niet helemaal op hun plek waren bij Lhiving. We bleven weliswaar hoopvol en vol vertrouwen dat ook dit goed ging komen.

Zo geschiedde: de tweede helft van het jaar werd het team terug opnieuw gevormd, terug sterk. En zo konden we ook weer nieuwe aanmeldingen opnemen waardoor er weer een nieuwe dynamiek kwam. De trein van Lhiving was terug vertrokken. Deze dynamiek zult u hopelijk ook terugvinden in dit jaarverslag.

We namen dit jaar ook afscheid van twee collega's met een lange staat van dienst. Zij hebben zich tot aan hun pensioen met veel enthousiasme ingezet voor Lhiving. We gaan hun expertise en hun betrokkenheid missen.

Ik wil hen en ook de andere teamleden bedanken voor hun inzet, moed en vertrouwen van het afgelopen jaar.

We kregen in de loop van het tweede semester ook de boodschap dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) ons niet meer langer zou betoelagen en dat het project overgedragen zou worden naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC).

De overdracht verliep correct en Lhiving verliest geen subsidies. Toch vinden wij het bijzonder jammer dat onze samenwerking met de VGC stopt na meer dan twintig jaar en dat we op voorhand niet geconsulteerd werden. Wij zijn erkentelijk voor de lange, positieve samenwerking met de VGC-administratie. Zij waren steeds bereikbaar, adviserend, met oprecht interesse voor ons project. Dat zullen we missen.

We vinden het belangrijk dat er een Nederlandstalig (meertalig) hulpverleningsaanbod blijft in Brussel. Wij vrezen dat dit aanbod, nu er heel wat organisaties overgenomen worden door de GGC, wat naar de achtergrond zal verdwijnen. Dit lijkt ons een politiek aandachtspunt te moeten blijven.

Tot slot wil ik graag iedereen bedanken die op een of andere manier heeft bijgedragen aan Lhiving: onze vrijwilligers, onze leden van de raad van bestuur, onze schenkers, de overheid, ... En natuurlijk onze teamleden en cliënten zelf.

Veel leesplezier.

Annelies Vangoidsenhoven
Coördinatrice

Missie en doelstellingen

"VZW Lhiving biedt begeleiding op maat aan personen (en hun gezin) die chronisch en/of ernstig ziek zijn en die zich in een kansarme situatie bevinden. Ons streefdoel is de gezondheid en het algemeen welzijn van de cliënt te verbeteren zodat die zich op termijn zo zelfstandig mogelijk kan handhaven in de maatschappij en op een volwaardige manier kan participeren. Lhiving helpt hen bij het zoeken naar een aangepaste en betaalbare woonst en koppelt hieraan een meer of minder intensieve begeleiding. Hierbij gaan we altijd uit van de kracht van de mensen zelf."

Belangrijke einddoelen in het werken aan verbetering van de gezondheid en algemeen welzijn van de personen die Lhiving bezoeken zijn:

- Kwaliteitsvol wonen
- Leren leven met een chronische/ernstige ziekte, met aandacht voor alle gezinsleden
- Bestrijding van isolement, sociale uitsluiting, verwerping
- Actieve deelname aan de samenleving

Aangezien we van oorsprong een hiv-werking zijn, blijven we specifieke hulpverlening bieden aan deze groep mensen:

- Bespreekbaarheid van hiv-diagnose, taboe doorbreken, preventie,...
- Specifieke praatgroepen rond hiv-gerelateerde thema's

Dagelijkse werking

Lhiving biedt **begeleiding op maat** vanuit drie deelwerkingen: de **Antenne**, de **ambulante werking** en de **semi-residentiële setting**.

Antenne

De functie van de Antenne is drieledig: zij registreert alle nieuwe aanmeldingen, fungeert als vrij aanspreekpunt waar mensen onmiddellijk terecht kunnen met hun concrete hulpvragen en het is de toegangspoort tot de overige pijlers van Lhiving.

Voor specifieke vragen is het Antenne-aanbod ideaal (het starten of wijzigen van een behandeling, een jobinterview, een zwangerschap, het ontmoeten van een nieuwe partner, onzekerheid met betrekking tot het verblijfsstatuut). Er wordt individueel informatie en advies gegeven, doorverwezen naar gespecialiseerde diensten of naar het wekelijks basisactiviteitsaanbod van Lhiving (afwisselend kookatelier, praatgroep, vorming ivm wonen of een ontspannende activiteit).

De meest voorkomende vraag binnen de Antenne is die naar aangepaste huisvesting, al dan niet samengaand

met begeleidingsnaden op andere vlakken. Lhiving biedt geen crisisopvang op vlak van huisvesting; wel geeft de begeleiding een significant verhoogde slaagkans op het sneller vinden van een sociale of privéwoning mits aan een aantal samenwerkingsvoorwaarden voldaan wordt.

Indien vragen te complex blijken voor de Antenne, kan op termijn een intensievere, integrale korte of langlopende begeleiding door één referentiepersoon worden overwogen die ofwel semi-residentieel ofwel ambulant is.

Ambulante werking

Een begeleiding omvat ondersteuning bij de cliënt thuis (regio Brussels Hoofdstedelijk Gewest) op psychosociaal en administratief vlak en is integraal van aard. Aangezien ook woonkwaliteit van fundamenteel belang is voor iemands kwaliteit van leven, maken de woonvraag en het werken aan 'leven met een chronische en/of ernstige ziekte' vaste onderdelen uit van iedere begeleiding.

Het verdere begeleidingsaanbod wordt samen met en op maat van de individuele cliënt uitgebouwd en varieert sterk qua inhoud en intensiteit. Vanuit het besef en de ervaring

dat partner en kinderen behoefte hebben aan extra omkering gaat de aandacht ook uit naar het volledige gezin. Deze begeleiding van het individu en van het hele gezin wordt aangevuld met een aanbod van groepsactiviteiten en een jaarlijkse vakantie, zowel voor volwassenen als voor kinderen.

Semi-residentiële setting

Wanneer een begeleidingsnood dermate groot is, omwille van bijvoorbeeld ernstige gezondheidsproblemen, een complexe psychosociale problematiek en (of door) een precair verblijfsstatuut, is een tijdelijk verblijf wenselijk in een van de 15 'transitwoningen' van de semi-residentiële setting in een woonblok aan IJzer. Verder zijn er nog 8 wooneenheden op verschillende plaatsen in Brussel.

Een groot deel wordt beheerd door het Sociaal Verhuur Kantoor (SVK) Baita en een enkele door SVK De Nieuwe 150. Voor de appartementen die of eigendom zijn van Lhiving of ons ter beschikking worden gesteld, neemt Lhiving een deel van de provisies ten laste in de plaats van de huurder. Deze tijdelijke woningen zijn enkel toegankelijk in combinatie met intensieve integrale begeleiding.

We werken aan een goed begeleide doorstroming van de semi-residentiële setting naar een definitieve woonst – bij voorkeur sociale huisvesting. De gezinnen kunnen maxi-

maal 4,5 jaar verblijven in onze woonst: eerst via een transitcontract van 18 maanden, nadien in een kortdurend huurcontract tot maximaal drie jaar.

We trachten de gezinnen natuurlijk sneller te laten doorstromen, maar aangezien het huisvestingsprobleem in Brussel torenhoog is, is dat vaak niet mogelijk.

Lokaal opvanginitiatief

In de opvang van asielzoekers voorziet België in een opvangmodel met de collectieve centra als norm. Opvang in de individuele woningen is voorbehouden aan kwetsbare personen (zwangere vrouwen, alleenstaanden met kinderen, personen met een beperking, minderjarigen, ...) en aan verzoekers die een grote kans hebben om erkend te worden als vluchteling.

Deze opvang wordt georganiseerd door Fedasil (Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers) of hun opvangpartners. Er bestaan individuele – of semi-individuele – woningen die ter beschikking gesteld worden door OCMW's als lokale opvanginitiatieven (LOI) of, in mindere mate, door een aantal niet-gouvernementele organisaties zoals CIRÉ.

CIRÉ coördineert 277 opvangplaatsen in individuele of semi-individuele woningen, in het kader van een

‘opvangovereenkomst’ met FEDASIL en 6 partnerorganisaties. Lhiving is één van die partnerorganisaties sinds 2020.

Door individuele huisvesting en aangepaste sociale begeleiding aan te bieden, bevordert de opvangstructuur voor asielzoekers het gezinsleven en de autonomie. CIRÉ biedt juridische ondersteuning bij de opvang en asielprocedure, met inbegrip van de beroepsprocedure bij de RVV (Raad van Vreemdelingen betwisting) van de cliënten. In de opvangstructuur, zowel de grootschalige als de individuele opvang, krijgen asielzoekers materiële hulp. Dit wil zeggen dat ze niet alleen een bed krijgen om in te slapen, maar ook medische zorgen en budgetbegeleiding krijgen tijdens hun verblijf in de opvang.

De individuele opvang verschilt van de grote opvangcentra: de begeleiding in de individuele opvang wordt als intensiever ervaren, omwille van problematieken van de cliënten. De personen met een bepaald ziektebeeld kunnen hierdoor niet in een gemeenschappelijk opvangcentrum terecht. Deze begeleidingen worden binnen Lhiving gezien als intensieve en integrale begeleidingen, wat wil zeggen dat er minimaal één keer per week een contactmoment moet plaatsvinden.

Lhiving begeleidt momenteel drie gezinnen met een lopende asielaanvraag. Zodra de asielprocedure ten einde is en er sprake is van een positief antwoord, gaat het gezin over naar een ambulante begeleiding. Bij een definitief negatief

antwoord moeten zij de opvangplaats en het land verlaten. Zodra één gezin de woning verlaat, wordt het gezin vervangen door een nieuw gezin.

Facetten van een integrale begeleiding

Maatwerk

Het belangrijkste uitgangspunt bij het bepalen van een integraal begeleidingsaanbod zijn de vragen en behoeften van de individuele cliënt of diens gezin en het respect voor de persoonlijke levenssfeer.

De houding van de begeleiders is er op gericht de krachten van de cliënt aan te spreken en te stimuleren. Er wordt een effectieve balans nagestreefd tussen sturen en loslaten, aanwezig zijn en ruimte bieden.

Tegelijk worden de belangrijkste werkpunten toch vooraf vastgelegd in een individueel begeleidingscontract dat zowel door de cliënt als door de begeleider ondertekend wordt. Hoewel dit contract in principe indien nodig verlengbaar is, wordt de weg die beide partijen samen afleggen tenminste één maal per jaar geëvalueerd en geherdefinieerd.

De aspecten huisvesting, gezondheid, gezins- en opvoedingsondersteuning, ouder worden met een chronische/ernstige ziekte, administratie, zinvolle dagbesteding, sociaal netwerk en toekomstperspectief komen het vaakst aan bod als werkpunt.

Huisvesting

Lhiving is erkend als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting. Sinds de oprichting is het aspect 'wonen' één van de belangrijkste pijlers van de werking. Een goede woonst, een veilige plek, een thuis waar men zichzelf kan zijn, is immers één van de belangrijkste voorwaarden om tot een leefbare situatie te komen. Samen met de betrokkenen wordt gezocht naar een betaalbare, goede woning, vooral via samenwerkingsakkoorden met verschillende Openbare Vastgoed Maatschappijen (OVM) in Brussel of via inschrijving in een SVK (sociaal verhuurkantoor).

Ook het ontwikkelen van een goede woonattitude vormt een belangrijk onderdeel van de begeleiding: op een aangepaste manier zorg dragen voor de woning of het vinden van familie- of poetshulp hierbij, selectief sorteren van afval, zuinig omspringen met energie, betaalbaar doch gezellig inrichten, het opbouwen van een gezonde relatie met de huiseigenaar of het SVK, het zoeken naar een nieuwe woonst (ook buiten Brussel) of het grondig voorbereiden van een verhuis... het behoort allemaal tot onze wooncoaching.

In de semi-residentiële setting werken we met een woonbegeleidingscontract dat toegevoegd wordt aan het gebruikelijke begeleidingscontract om de afspraken tussen Lhiving en de bewoner duidelijker vast te leggen voor zowel het huurcontract als de zorg voor het appartement. Een intern reglement vermeldt praktische zaken zoals wat te doen als er iets stuk is, wie te verwittigen bij problemen...

Gezondheid

In sommige begeleidingen nemen gezondheid en ziekte een prominente plaats in. In andere fluctueert het als aandachtspunt en voor sommige cliënten lijkt het slechts een randgegeven. Dat hangt onder meer af van de aanvaarding van hun ziekte, hun algemene gezondheidstoestand en of deze hen erg beperkt in hun dagdagelijkse bezigheden, of ze medicatie nemen, of ze al dan niet vaak gehospitaliseerd worden en veelvuldige onderzoeken en afspraken in het ziekenhuis hebben. Onze op de anderen betrokken luisterbereidheid en het feit dat wij taboes niet uit de weg gaan, kunnen mensen helpen hun eigen realiteit te herkaderen.

Met tal van cliënten is het nodig om medische consultaties samen voor te bereiden. Het stimuleert hen om actief deel te nemen aan het gesprek en zelf vragen te durven stellen. Sommige cliënten met complexe gezondheidsproblemen of wiens taalvaardigheid erg beperkt is, vergezellen we naar de

dokter. Nadien kunnen we dan feedback geven en onduidelijkheden of fout begrepen medische informatie bijsturen. Op regelmatige basis plegen we overleg met huisartsen, specialisten en met ziekenhuizen.

Als een cliënt gehospitaliseerd wordt, gaan we regelmatig op bezoek bij hem/haar en zijn we in vele gevallen ook een aanspreekpunt voor de verpleging. We zorgen voor een goede verbinding tussen ziekenhuis en thuissituatie en hebben doorgaans een goed zicht op de aandachtspunten bij ontslag. Voor cliënten met een andere moedertaal dan het Nederlands of het Frans kan audiovisueel materiaal of tekst over hun ziekte in de eigen taal bijzonder leerrijk zijn.

Het is best mogelijk dat ‘ziekte en gezondheid’ voor ons hoog op de agenda staat maar dat er voor de cliënt tal van andere dringende problemen om een oplossing vragen. De ervaring leert ons dat het absoluut noodzakelijk is om deze ook aan te pakken; dat schept de nodige ruimte en rust om ook zelfzorg omtrent gezondheid in handen te nemen.

Ook geestelijke gezondheid en algemeen welbevinden zijn een systematisch aandachtspunt. We begeleiden onze cliënten bij hun persoonlijk proces, bij hun zoektocht naar een leefbaar evenwicht met zichzelf, in hun familierelaties en ten aanzien van de maatschappij.

Gezins- en opvoedingsondersteuning

Vanuit het besef en de ervaring dat partner en kinderen van mensen die leven met een ernstige ziekte eveneens behoefte hebben aan extra omkadering gaat er ook systematisch aandacht uit naar het volledige gezin. Zeker voor wat betreft hiv is dit binnen het gezin vaak een onbenoembare aanwezigheid met complexe relaties tot gevolg. Verhoogde aandacht voor bespreekbaarheid van hiv, preventie, relaties en seksualiteit is daarom nodig.

Over kinderen wordt flink wat afgepraat tussen cliënten en begeleiders, ook over afwezige kinderen. Soms lieten cliënten hun kinderen noodgedwongen achter in hun thuisland. Samen met de begeleider worstelen ze zich door de administratieve en emotionele malle molen die 'gezinshereniging' heet. Omgekeerd begeleiden we soms ook cliënten in hun vrijwillig terugkeerproject.

Lhiving begeleidt heel wat eenoudergezinnen waarbij moeders of vaders er voor de opvoeding van de kinderen alleen voor staan. Bovendien groeien vele kinderen op in een andere socioculturele context dan welke de ouders hebben gekend. Ouders kunnen niet terugvallen op vertrouwde tradities en meestal ook niet op een ruimer familieverband.

Lhiving ondersteunt, kadert wanneer peuter, kleuter of puber moeilijk gedrag vertoont, geeft positieve feedback aan de ouder(s) en verwijst zo nodig door. Op dit vlak zijn we wegwijzers voor onze cliënten: voor de inschrijving in een school, de zoektocht naar een kinderdagverblijf of huiswerkklas, ... We stimuleren ouders om het schoolparcours van hun kinderen effectief op te volgen.

Administratie

Lhiving helpt mensen hun weg te vinden in het administratieve labirynth en treedt dikwijls op als contactpersoon voor OCMW, mutualiteit, nutsvoorzieningen, deurwaarders, pro deo advocaten... Het blijft een betreurenswaardige vaststelling dat een telefoontje van ons vaak meer bereikt dan de dappere inspanningen van de cliënt.

We fungeren als geheugensteuntje, vertalen onbegrijpelijk ambtenarenjargon zoveel mogelijk in gewone mensentaal en stimuleren cliënten om hun administratie in orde te brengen en te houden. Voor sommigen onder hen is dat een hele opdracht en een proces van jaren. In een eerste fase kan er met hen bijvoorbeeld gewerkt worden rond het zelf openen van de post die toekomt in plaats van ons alle briefwisseling gewoon te overhandigen. Anderen hebben enkel af en toe een ruggensteuntje nodig en kunnen op eigen kracht verder nadat ze gewijs gemaakt werden in onze complexe samenleving.

Actieve deelname aan de samenleving

Wanneer de levensperspectieven erop vooruitgaan krijgen velen van onze cliënten opnieuw zin om aan de slag te gaan en actief te participeren in onze maatschappij. Een chronische aandoening hoeft het volgen van een opleiding of het vinden van werk niet in de weg te staan. Toch zijn er heel wat obstakels op vlak van sociale promotie of tewerkstelling.

Voor migranten ontbreken soms de vereiste verblijfsdocumenten of een erkenning van een elders behaald diploma. Bovendien is onze samenleving voor iemand die hier niet is opgegroeid veeleisend en weinig transparant. Andere cliënten beschikken niet over de maatschappelijk vereiste sociale vaardigheden en werkattitudes. Een coach is in vele gevallen welkom.

Voor wie het toeleiden naar werk te hoog gegrepen is, kan vrijwilligerswerk of gewoon een leuke vrijetijdsactiviteit zinvol zijn.

Naast het aanbod van onze eigen activiteiten leiden we zoveel mogelijk cliënten – kinderen en volwassenen – toe naar een buitenschoolse activiteit, stage, taalcursus of opleiding in het bruisende Brussel.

Sociaal netwerk

In de beginfase van een begeleiding is het netwerk van sommige cliënten uitermate beperkt. Ze kennen niet altijd onze landstalen, kennen weinig mensen, de familie woont ver weg en is uit elkaar gerukt en ook Brussel is voor hen vaak nog totaal onbekend. Het doet ons dan ook veel plezier te merken dat er dankzij Lhiving vriendschappen ontstaan tussen cliënten en sommigen elkaar ook op andere momenten opzoeken.

Bij cliënten die extreem geïsoleerd leven of nauwelijks een netwerk hebben, maken we de nodige tijd om een stuk de rol van 'familie' op te nemen. We gaan actief uitzoeken op welke manier zij nieuwe mensen kunnen leren kennen. Daar waar wel nog een netwerk is, proberen we ondersteuning te bieden aan wie daartoe behoort. De inschrijving in een computercursus of fitnessclub is soms het eerste opstapje naar de buitenwereld. Het brengt extra zuurstof in de relaties indien gezinsleden ook buitenshuis aan activiteiten kunnen deelnemen. Cliënten in contact brengen met andere diensten maakt hen bovendien minder afhankelijk van ons.

Toekomstperspectief

Aangezien we van oorsprong een hiv-werking zijn, hechten

we steeds veel belang aan het bespreekbaar maken van hun toekomstplannen. Heel wat van onze cliënten associëren hiv bij het vernemen van de diagnose nog altijd met de dood. Om hiv te kunnen plaatsen als een chronische ziekte waarmee wel een kwaliteitsvol leven mogelijk is, is vaak een hele weg nodig. Meestal duurt het jaren vooraleer mensen over hun toekomst kunnen en durven nadenken. Met welk diploma zie ik mezelf over een aantal jaren? Hoe kan ik de toekomst van mijn kinderen verzekeren? Durf ik nog dromen van een nieuwe partnerrelatie? Al dan niet zwanger proberen te worden? Als migrant met hiv 'hier' of 'daar in het thuisland' oud worden?

Maar ook... Welke verwachtingen heeft mijn familie in het thuisland? Welke verwachtingen heeft mijn partner? Welke verwachtingen stel ik aan mezelf? Hoe bepaalt mijn persoonlijk verleden mijn toekomst? Ook vragen over hoe het verder moet na de dood worden niet uit de weg gegaan (hoe moet het verder met familie, regelen van een begrafenis, enz.)?

Ook voor mensen met een andere chronische en/of ernstige ziekte als hiv is het bespreekbaar maken van hun toekomst een belangrijk begeleidingsaspect.

In onze begeleiding proberen we dus regelmatig ademruimte te creëren om het hier en nu te overstijgen en het over de toekomst te hebben. Een realistisch en gezond toekomstper-

spectief geeft zin aan de moeilijke momenten in het hier en nu, motiveert om trouw medicatie te blijven nemen, om zich toch door de administratieve problemen te worstelen, om grenzen te verleggen.

Ouder worden met een chronische en/of ernstige ziekte

Door een goede medische en psychosociale opvolging van onze cliënten neemt de levensverwachting toe. Het ouder worden kan isolatie en vereenzaming met zich meebrengen waarmee we rekening dienen te houden. Omgaan met verouderen is ook gedeeltelijk cultureel bepaald; ogen en oren hebben voor de specificiteit van elke ouder wordende mens is dus heel belangrijk. Het bespreekbaar maken en zoeken naar een gepaste oplossing (bejaardentehuis, dagcentrum, hulp aan huis,...) komt ook stilaan om de hoek kijken.

Mensen die leven met hiv ervaren veel eerder ouderdomsklachten dan gezonde mensen door een aantal biofysiologische factoren als gevolg van het virus en de medicatie. Er kunnen bijvoorbeeld vroegtijdig gewrichtsklachten ontstaan waardoor men minder mobiel wordt en sneller aangewezen is op een aangepaste woning. Dit plaatst ons dan weer voor nieuwe uitdagingen op het vlak van wonen.

Begeleidingsmethodologie

Integrale begeleiding op maat

Vertrekpunt van een begeleiding is de situatie, beleving, noden en de weerbaarheid van de hulpvrager en zijn gezin. Er is geen op voorhand of voor iedereen vastgelegd plan. Zulks zou niet tegemoet komen aan de eigenwaarde en het eigen kunnen van eenieder. Bovendien is een proces steeds onderhevig aan veranderingen. We zoeken dan ook samen met de cliënt en zijn gezin naar het af te leggen proces en steunen hen hierbij waar dat nodig is. Onze hulpverlening richt zich op de hele mens. Een persoon die leeft met hiv is in de eerste plaats een totale mens, in zijn of haar eigen vaak complexe situatie.

Aanklappend werken

We willen verdiepend werken en kiezen er bewust voor om het contact warm te houden. Bij de aanvang van een begeleiding is de situatie van de cliënt vaak een kluwen, waarin hijzelf verstrikt zit. Mensen durven dan niet meer in zichzelf geloven of zien niet meer dat er voor hen een positieve

ommekeer mogelijk is. Daarom is het belangrijk om vooral in een eerste fase zelf naar de cliënt toe te blijven stappen als hij daar uit zichzelf niet toe komt.

Huisbezoek

Bezoek aan huis heeft heel wat voordelen. Je kunt beter inschatten hoe iemands reële situatie is. Je bent getuige van zijn/haar concrete, dagelijkse leef- en woonproblemen. Mensen brengen een ander verhaal wanneer ze jou als gast ontvangen.

Laagdrempelige aanwezigheid

Als begeleiders werken we vanuit een open en laagdrempelige living die gezelligheid en een familiale sfeer oproept. We merken dat deze warme huiselijkheid cliënten helpt om de stap naar ons te zetten, om sneller langs te komen en ons hun verhaal te doen. Mensen kunnen langskomen voor een babbel en/of koffie tijdens ons onthaal.

Regelmatig maken we ook een afspraak thuis bij de cliënt

of op Lhiving. Doorheen de verschillende contactmomenten groeit er langzamerhand een vertrouwensrelatie die ruimte biedt voor verdieping, voor het bespreken van werkpunten, voor levensvragen die de cliënt bezighouden. Het opgebouwde vertrouwen maakt het makkelijker om heikele punten zoals seksualiteit, therapietrouw, partnerswens,... aan te kaarten. Soms is de psychische nood van een cliënt zo acuut dat een oriëntatie naar geestelijke gezondheidszorg zich opdringt.

Brugfunctie

Mensen werken in de eerste plaats zelf aan hun toekomstproject. Wij zijn daarbij wegwijzers in het hele netwerk van structurele mogelijkheden. De behoefte aan deze ondersteuning is in elke begeleiding verschillend. We treden zo nodig bemiddelend op om de toegang tot bepaalde dienstverlening te faciliteren (bv. samen een intake regelen bij een dienst, uitleggen welke documenten iemand mee moet nemen naar een administratieve dienst, enz.). In gevallen waar we geconfronteerd worden met dienstverlening die te wensen overlaat, reageren wij – uit naam van Lhiving – met een brief naar de desbetreffende persoon of dienst.

Lotgenotencontact

Mensen voelen zich in eerste instantie vaak onzeker als

hen een contact met anderen in dezelfde situatie wordt voorgesteld. In de samenleving is er nog veel kennisgebrek en negatieve attitudes rond bepaalde ziektes waardoor angst voor uitsluiting soms reëel is. Er is veel schaamte over de eigen ziekte/situatie of men heeft angst om in een andere context dan de onze herkend te worden. Wie deze drempels weet te overwinnen, heeft bij meerdere gelegenheden de kans om samen met lotgenoten aan activiteiten deel te nemen, deugddoende gesprekken te voeren, steun te vinden en samen te lachen of zorgen te delen.

Ze kunnen er openlijk hun zorgen delen en van mekaars ervaringen en raadgevingen leren. De mensen die er samen komen putten kracht uit elkaar en dat is bijzonder waardevol. Zowel mannen als vrouwen, alleenstaanden of mensen met een gezin, Belg of mensen van andere origine nemen deel. We starten steeds met de herhaling van de groepsregels die we samen beslisten. Respect voor onderlinge discretie en verschillen staan hierbij voorop. Sinds twee jaar werken we ook samen met het Tropisch Instituut Antwerpen in het kader van (zelf)aanvaarding bij mensen met hiv met migratieachtergrond.

Groepsdynamiek

De begeleiding van het individu en van het hele gezin wordt aangevuld met een waaier aan groepsactiviteiten en een

jaarlijkse vakantie, zowel voor volwassenen als voor kinderen. De groepsactiviteiten bevatten een gezonde mix tussen ontspanning en vormende activiteiten. Mensen komen met elkaar in contact op een wijze die anders niet tot stand zou komen.. Het is voor individuen een kans om uit eigen beperkingen of hun geïsoleerde positie te treden en ergens op in te haken.

* **jaarlijkse vakantie:** begin juli kunnen onze cliënten en hun gezinnen aan een democratische prijs op vakantie

* terugkerende evenementen zijn het **kerst- en paasfeest en Wereld aidsdag**

* **informatieve en sensibiliserende activiteiten** voor allerlei leeftijdsgroepen

* **praatgroep:** gefaciliteerd door twee begeleiders biedt Lhi-ving het kader en de structuur voor gesprekken waarvoor cliënten zelf het thema aanbrengen. Opvoeding, hiv, actualiteit en eigenlijk alles wat mensen bezighoudt, kunnen aan bod komen

* **kookatelier:** samen goedkoop én gezond koken met respect voor de diversiteit van ons doelpubliek – van seizoensgebonden streekproducten tot Indiase of Afrikaanse specialiteiten

* **activiteiten mbt het ontwikkelen van een goede woon-attitude door de huisvestingscoach**

* **welzijnsatelier: ontspannende activiteiten**

We dienden in 2019 ook een extra subsidie in bij de VGC voor het project 'Plug into Brussels'. De bedoeling is om via activiteiten en ontmoetingen een breder netwerk voor onze cliënten uit te bouwen. Voor dit project werken we samen met verschillende andere organisaties.

Uhiving
in beeld en cijfers

Lhiving biedt **begeleiding op maat** vanuit drie deelwerkingen: de **Antenne**, de **ambulante werking** en de **semi-residentiële setting** met transitwoningen in samenwerking met SVK Baita.

1. De Antenne

De functie van de Antenne is driedelig: het registreren van alle nieuwe meldingen, een vrij aanspreekpunt bieden waar mensen onmiddellijk terecht kunnen met hun concrete hulpvragen en de toegangspoort vormen tot de overige pijlers van Lhiving. Alle meldingen gebeuren dus via de Antenne.

Ook de groepswerking valt onder de Antennewerking. Voor deze eerstelijnsdienst werken we samen met GC Ten Noey. Zo verzorgen zij het onthaal van onze cliënten en gaan de gesprekken en activiteiten door in het gemeenschapscentrum.

1.1 Nieuwe meldingen

Gezien de drukte op Lhiving en het langdurig ziekteverlof van een aantal mensen tijdens het eerste semester van 2022 werd er beslist om geen nieuwe meldingen op te pakken tijdens deze periode. Er werd aan mensen gevraagd om terug te bellen vanaf half september.

Dat gebeurde ook zo. We namen de melding op van 28 cliënten, waarvan er ook effectief 25 werden uitgenodigd voor een intakegesprek.

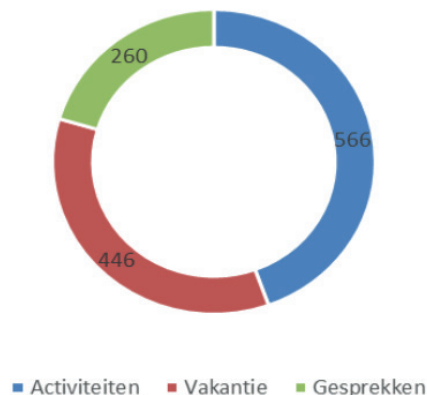
Vijftien mensen werden op de wachtlijst voor begeleiding geplaatst in 2022, de andere tien personen werden doorverwezen naar een meer geschikte dienst.

We hanteren drie criteria, namelijk de persoon moet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verblijven, er moet sprake zijn van een ernstige/chronische ziekte en de persoon moet zich in een kwetsbare situatie bevinden. Als er enkel sprake is van een handicap of wanneer de psychiatrische problematiek overheerst, wordt de persoon doorverwezen.

Doorverwijzer	Aantal
CAW Brussel	3
CETIM/St Pietersziekenhuis	3
Cité Serine	2
Eigen initiatief	4
Erasmus Ziekenhuis	1
Gemeente Schaarbeek	1
Kennis/familie	2
OCMW Molenbeek	2
ONE/K&G	3
Onthaaltehuis	4
SESO	1
Sociale dienst	1
Ziekenhuis St Luc	1

In totaal registreerden we afgelopen jaar **1.272 Antenne-contacten** en zagen we **140** verschillende mensen op de Antenne.

Totaal geregistreerde contacten Antenne

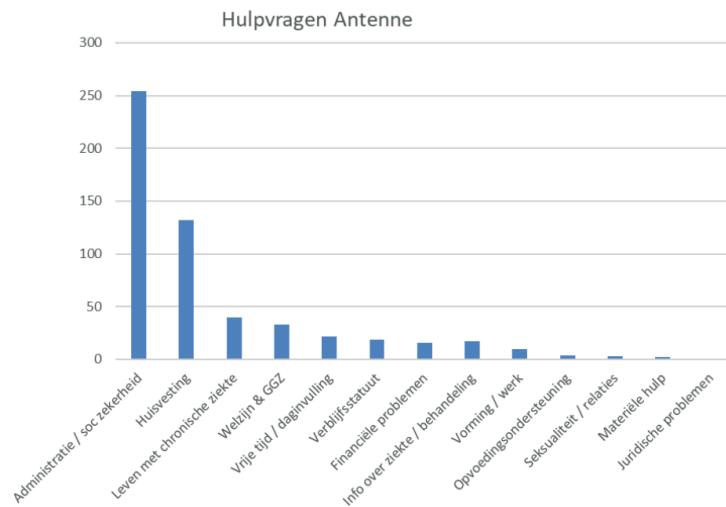
Figuur 1: verhouding aantal gesprekken/activiteiten van de Antennewerking

1.2 Hulpvragen

Voor het eerst domineert het thema ‘Administratie en Sociale zekerheid’ (49%) wat betreft hulpvragen gedurende individuele Antennegesprekken. Dat is nieuw, want sinds de start van de Antenne heeft het thema ‘Huisvesting’ (zoekt nieuwe huisvesting en problemen met huisvesting) altijd

bovenaan gestaan. Nu is dat de tweede grootste hulpvraag, ongeveer 1 op 4 gesprekken gaan hierover.

Het is niet onlogisch dat het thema administratie overheerst: de coronacrisis heeft gezorgd voor een meer digitaal/online aanbod. Heel wat diensten zijn fysiek minder bereikbaar (denk maar aan banken, OCMW's,...) waardoor mensen die minder goed mee zijn met digitalisering wat in de kou blijven staan. Op de derde plaats staat ‘Leven met een chronische ziekte’, gevolgd door ‘Welzijn & gezondheid’. Dit is niet onlogisch daar onze dienst gespecialiseerd is in de begeleiding van mensen met een chronische ziekte.

Figuur 2: hulpvragen Antenne

1.3 Activiteiten en vakantie

De groepsactiviteiten bevatten een gezonde mix tussen ontspannende en vormende activiteiten. Mensen komen met elkaar in contact op een wijze die anders niet tot stand zou komen. Het is voor individuen een kans om uit hun eigen beperkingen of geïsoleerde positie te treden en ergens op in te haken.

Activiteit	georganiseerd	deelnemers/sessie
Atelier Smartphone*	1x 3 dagen	7
Atelier ITG**	1 x 4 dagen	10
Praatgroep /café Lhiving	4	8
Knutselatelier	4	4
Kookatelier	6	10
Atelier huisvesting	9	10
Atelier welzijn	2	5
Museum op Maat***	3	6
Vakantie Blankenberge	1x 4 dagen	47
Activiteit zwemmen	1	16

* in samenwerking met HOB0

** in samenwerking met ITG (Instituut Tropische Geneeskunde)

*** in samenwerking met Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België

2. Integrale begeleidingen (ambulant en semi-residentieel)

2.1 Gezinssamenstelling

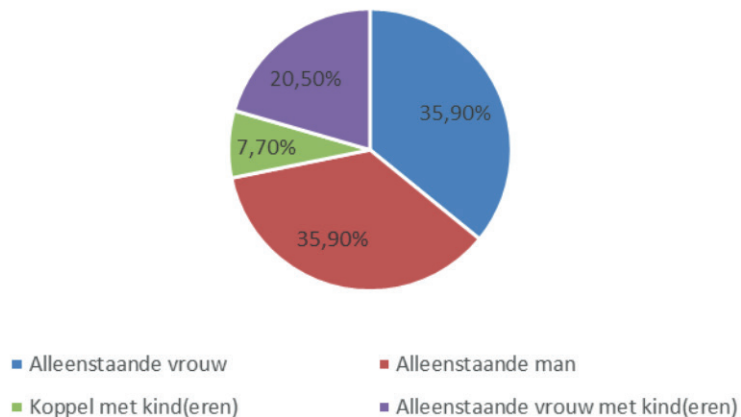
Gedurende het jaar 2022 waren er 78 actieve dossiers.

GEZINSSAMENSTELLING	AANTAL
Alleenstaande vrouw	28
Alleenstaande man	28
Koppel met 1 kind	2
Koppel met 2 kinderen	1
Koppel met 3 kinderen	2
Koppel met 4 kinderen	1
Alleenstaande vrouw met 1 kind	5
kinderen	6
kinderen	2
kinderen	2
kinderen	1

Tabel 4: gezinssamenstelling Lhiving

Opmerking: in deze telling wordt geen rekening gehouden met kinderen die nog in het buitenland verblijven of die niet ingeschreven zijn in de gezinssamenstelling (bv. bij scheiding).

GEZINSSAMENSTELLING

Figuur 4: gezinssamenstelling

2.2 De intensiteit van de integrale begeleidingen

	Intensieve begeleiding	Matig intensieve begeleiding	Ondersteunende begeleiding
	(Verschillende contacten/week)	(Min 1 contact/week)	(1 contact/maand)
2022	29	27	22

In totaal werden er voor deze 78 dossiers 2.962 contacturen geregistreerd waarvan er 1.736 uren bij Lhiving georganiseerd werden en 1.226 op verplaatsing. Dit kan zowel bij de mensen thuis zijn als samen met de cliënt naar een dienst, op ziekenhuisbezoek, ... Binnen deze uren werd geen rekening gehouden met activiteiten.

2.3 Doelgroep begeleidingen

Lhiving geeft begeleiding aan mensen die een chronische/ernstige ziekte hebben. Bijna de helft van de begeleidingen zijn mensen die leven en ouder worden met hiv. Dit gezondheidsprobleem is dus goed vertegenwoordigd en blijft dus een grote groep binnen onze werking.

DOELGROEP BEGELEIDINGEN	Aantal
HIV	27
Sikkelcelanemie	11
Kanker	10
Nierfalen	5
Multimorbiditeit	4
Hartaandoening	3
HIV/Multimorbiditeit	3
Diabetes/Multimorbiditeit	2
HIV/kanker	2
HIV/longaandoening	2
Kanker/Multimorbiditeit	2
Kind ernstig ziek	2
Longaandoeningen	2
Epilepsie	1
Fybromyalgie	1
Loeys-Dietz syndroom	1

3. Huisvesting

Het jaar 2022 laat ons met een glimlach achter na de nasleep van de Covid-19-pandemie, die doorging tot in 2021. Dit jaar hebben niet alleen wij, maar ook onze verschillende partners het werkleven weer min of meer kunnen oppakken zoals het was vóór maart 2020. Geen lockdowns meer, minder quarantaine, kortom alles ging min of meer goed.

In Lhiving zijn we op koers gebleven en hebben we het nodige gedaan om de aanwezigheid op kantoor te verzekeren en de huisbezoeken zoals gewoonlijk uit te voeren. Bovendien zijn de contacten met onze verschillende partners op het gebied van huisvesting voortgezet. Aangezien wij partners hebben die nog in de renovatie-herplaatsingsperiode zitten, moesten wij opnieuw op zoek naar nieuwe partners.

In dat verband hebben we nieuwe potentiële partners benaderd en bijeenkomsten georganiseerd om mogelijke samenwerkingen te bespreken. Een ontmoeting met de sociale woningmaatschappij 'En Bord de Soigne' leidde tot een samenwerking die in 2023 voor het eerst van start gaat.

Bovendien hebben wij de contacten hervat met de Brusselse Huisvestingsdienst, dat ermee heeft ingestemd de samenwerking te hervatten na een opschorting van de overeenkomst gedurende drie jaar. Inderdaad, De Brusselse Huis-

vesting stelt ons opnieuw een woning per jaar ter beschikking, hetzij een studio of een appartement met één kamer of twee kamers, afhankelijk van ons verzoek.

In dezelfde geest heeft een contact met de schepen van Sint-Joost bevoegd voor huisvesting het mogelijk gemaakt de balans op te maken van de samenwerking tussen Lhiving en de Goedkope Woningen, en die samenwerking te hernemen.

De samenwerking met sommige partners bevindt zich nog steeds in een periode van opschorting door bijvoorbeeld het ontbreken van geschikte of onvoldoende woningen, maar vooral door problemen met de renovaties van woningen.

Dan gaat het onder andere over:

- * Logiris voor het tweede jaar;
- * Molenbeekse Haard voor het derde jaar;
- * Goedkope Woningen van Sint-Joost-ten-Node voor het derde jaar.

De huisvestingsworkshops gingen gewoon door en het weerzien was een positieve ervaring voor onze cliënten. Praten over specifieke huisvestingskwesties is voor onze gebruikers zeer nuttig geweest.

Bovendien heeft de heropening van nieuwe aanmeldingen ertoe geleid dat onze lijst van mensen die op een woning wachten opnieuw is aangegroeid.

2022 was een jaar van hoop voor Lhiving op het gebied van huisvesting.

Wij duimen alvast voor de huisvesting van onze begunstigten in 2023.

Dankzij onze conventies met sociale huisvestingsmaatschappijen slaagden we er het afgelopen jaar in om verschillende gezinnen te helpen aan een sociale huurwoning. Het zijn alleenstaanden of gezinnen die nauw opgevolgd worden door Lhiving. We bereiden hen voor op de verhuis en doen al het nodige zodat de persoon of het gezin de nieuwe woning als een 'goede huisvader' zal beheren. De gezinnen die verhuizen worden nog gedurende minimaal twee jaren na hun verhuis begeleid door onze dienst.

SAMENVATTENDE TABEL TOEGEWEZEN WONINGEN (SHM EN ANDERE PARTNERS) IN 2022						
	Aanvraag	antwoord	Type Woningen			
			Studio	1Kamer	2Kamers	3Kamers
Lakense Haard	5	5	0	2	3	0
Lojega	2	2	0	1	0	1
Zuiderhaard	1	0	0	0	0	0
Everecity	1	0	0	0	0	0
Comensia	2	1	0	0	1	0
SVK Iris	1	1	0	1	0	0
SVK Asis	1	1	0	1	0	0
VK Baita	7	7	1	3	2	1
Totaal	20	17	1	8	6	2

Tabel 6: aantal toewijzingen in 2022

Onze wooncoach organiseerde negen workshops rond het thema ‘Huisvesting’ in 2022. De gezinnen die via tussenkomst van Lhiving aan huisvesting raakten worden sterk aangemoedigd om aanwezig te zijn.

Datum	Aantal deelnemers	Thema's
01/02/2022	9	Verschillende huisvestingsdiensten
01//03/2022	10	Hoe afval goed sorteren
05/04/2022	12	Goed burgerschap
03/05/2022	6	Ongediertebestrijding
21/06/2022	12	De energiecoup door (Gazelec)
20/09/2022	11	Huisvesting en gezondheid
18/10/2022	12	Hoe een huis onderhouden
22/11/2022	9	De energiecrisis - wat te doen
13/12/2022	12	Tips om je huis goed te verwarmen

Tabel 7: thema's van het atelier huisvesting in 2022

Casus Antenne

Als kersverse gezinsbegeleider maak ik deel uit van de deelwerking 'Antenne'. Op de Antenne worden nieuwe aanmeldingen ontvangen voor een intakegesprek. Tijdens dit gesprek wordt het verhaal van de cliënt beluisterd en de hulpvraag ontrafeld. We gaan na of wij de gepaste dienst zijn om de hulpvraag te beantwoorden en indien nodig verwijzen we door naar andere instanties. De Antennewerking is voor mij de ideale manier om kennis te maken met de werking van Lhiving, om mijn hulpverlenende vaardigheden verder te ontwikkelen en om de Brusselse sociale kaart te ontdekken.

In het najaar ontving ik mevrouw S. voor een allereerste gesprek. S. is een vrouw van 42 jaar en moeder van drie kinderen waarvan twee inwonend. Zij lijdt aan fybromyalgie, endometriose en diabetes type 1. Tijdens het gesprek kwam naar boven dat mevrouw een traumatisch verleden van emotioneel, fysiek en seksueel misbruik heeft. Deze ervaringen hebben ertoe geleid dat mevrouw psychologisch lijdt. De combinatie van de fysieke aandoeningen en de psychische kwetsbaarheid beperken deze vrouw in haar dagelijkse leven. Bovendien is de huisvestingssituatie ongezond. Het gezin woont in een éénslaapkamerappartement. S. slaapt in de woonkamer en de kinderen delen een kamer.

Als hulpverlener vind ik het zeer belangrijk om steeds de kindreflex te maken. De dochter van 12 jaar heeft leerstoornissen en concentratieproblemen. Zij maakt noodgedwongen haar huiswerk op de keukentafel. Dit is absoluut geen bevorderlijke leeromgeving. De dochter van 15 jaar heeft kanker. Zij is zeer vermoeid en kan hierdoor regelmatig niet naar school gaan. Daarbovenop neemt zij heel wat zorgtaken op zich en is er dus sprake van parentificatie. De gezondheidssituatie van de moeder en de ongezonde huisvesting hebben een impact op het leven van de kinderen. Kunnen zij wel voldoende onbezonnen kind zijn?

Tijdens een overleg met de collega's van de Antennewerking besloten we dat vooral de psychische noden van S. overwegend aandacht vragen en dat een psychiatrische thuisdienst een gepaster antwoord kan bieden op de hulpvraag van het gezin. Er zal een parallel hulpverleningstraject opgestart worden waarbij een psychiatrische thuisdienst de psychische noden van het gezin kan opvangen en waarbij Lhiving een ondersteuning kan bieden op vlak van huisvesting, administratie en gezondheidsproblemen. Mevrouw S. stemde in met dit voorstel en er werd een kennismakingsgesprek gepland met de psychiatrische thuisdienst waar ik ook aan zal deelnemen.

Nikita

Casus Ciré

W e volgen sinds augustus 2021 een gezin afkomstig uit Kosovo dat in onze individuele opvangstructuur verblijft. De vader, E.K., heeft een complexe chronische problematiek waardoor een collectief opvangcentrum binnen Fedasil niet mogelijk is. Zijn chronische problematiek is: obesitas, hypertensie, diabetes T2, hyperthyreoïdie, nierinsufficiëntie. Door de nierinsufficiëntie heeft hij een niertransplantatie ondergaan in Kosovo. De nier is afkomstig van zijn vrouw. Zij neemt de zorg van haar man volledig op haar. Ze hebben ook nog een dertienjarige dochter, LK.

Ze ontvluchtten hun thuisstad wegens crimineel geweld. De vader was een bekend artiest binnen Kosovo en kwam in contact met een bende. Hij werd bedreigd en belandde in het ziekenhuis na fysiek geweld. Het hele gezin werd nadien afgeperst. Ze besloten te vluchten. Ze zijn eerst aangekomen in Spanje waar ze een jaar verbleven. Tijdens hun reis naar Spanje kwam het gezin via de burens te weten dat het huis in Kosovo vernield was. De maffia stak het huis in brand. Hun asielaanvraag in Spanje werd geweigerd waarna ze hun tocht voortzetten in België. Ze kwamen in de collectieve opvang in Luik terecht, waar men al snel zag dat E.K. beter naar een individuele opvang zou gaan. Via CIRE kwam dit gezin bij ons terecht.

Tijdens het voorbije anderhalf jaar hebben we reeds een heel traject doorlopen. Zowel de asielprocedure als de aanvraag 9ter (medische regularisatie) werden geweigerd. Een beroepsprocedure werd opgestart en een nieuwe aanvraag voor 9ter ingediend. Tot op heden wacht het gezin nog steeds op een antwoord of goedkeuring van hun aanvraag. De onzekerheid van het gezin om in België te mogen blijven, is groot en terecht.

Sinds september 2021 gaat L.K. naar een klas DASPA (Dispositif d'Accueil et de Scolarisation des élèves Primo-Arrivants). In het schooljaar 2021-2022 was zij 133 dagen ongewettigd afwezig. Ze sluit zich als het ware op in haar kamer. Sinds september 2022 wordt ze opgevolgd bij Solentra, dat psychologische ondersteuning biedt voor kinderen, jongvolwassenen en volwassenen die trauma's opliepen tijdens hun vlucht naar België. Nu gaan zowel de ouders als L.K. naar Solentra, aangezien er een groot trauma leeft binnen dit gezin. L.K. is ingeschreven op een middelbare school, het naar school gaan verloopt nog heel moeizaam.

Dankzij Lhiving kreeg het gezin in zekere zin stabiliteit, met name door het aanbieden van een woning met integrale begeleiding. Hun precair verblijfsstatuut daarentegen zorgt ervoor dat het gezin stress ervaart, te wijten aan de onzeker-

heid over hun toekomst en beperkingen in hun rechten en mogelijkheden. Ook is de gezondheidstoestand van de vader pertinent aanwezig en vraagt zijn medische problematiek veel ondersteuning van Lhiving. Het opzet is om L.K. samen met Solentra verder te ondersteunen zodat zij zich zowel thuis als op school verder kan ontwikkelen.

Julie

Casus Integrale begeleiding

De heer B. woont sinds 1975 in België. In september 2020 nam hij contact op met Lhiving. Op dat moment keerde hij met zijn vrouw terug uit Algerije, waar ze zeven maanden hadden doorgebracht door de lockdown (Covid-19-periode). Hij was in paniek omdat hij schulden en andere administratieve problemen had door zijn afwezigheid. We moesten snel aan het werk om hem te helpen ze op te lossen.

In 2010 onderging de heer B. testen waaruit bleek dat hij lijdt aan nefropathie (nierfalen). Hij moest daarom drie keer per week een dialyse ondergaan in het ziekenhuis (elke procedure duurt ongeveer vier tot vijf uur). Het was een zeer moeilijke periode voor de heer B., hij had tijd nodig om het allemaal te aanvaarden. Sinds 2011 wordt hij door de Federale Overheidsdienst erkend als persoon met een handicap.

Artsen dachten dat het mogelijk zou zijn de dialyse thuis te ondergaan, maar daarvoor had hij voldoende ruimte nodig. Die ruimte had hij helaas niet, want zijn woning was niet aangepast aan zijn gezondheidssituatie. Hij had voor de dialyse een woning nodig met twee kamers om een van de kamers te kunnen gebruiken voor de thuisdialyse. Daarnaast volgde de heer B. een opleiding in het gebruik van de apparatuur, zodat hij die zelfstandig zou kunnen gebruiken wanneer hij thuis met de dialyse begon.

De woning waar het gezin woonde was te klein en bestond uit één slaapkamer en een kleine woonkamer met een open keuken. Het was een zeer luidruchtige omgeving. Bovendien was de woning niet groot genoeg voor hem om thuis een dialyse uit te voeren. Hij woonde op de derde verdieping. Dat was een groot probleem voor de heer B. Na elke dialysebehandeling, en als gevolg van de andere behandelingen die hij onderging, was hij vaak erg zwak. De heer B. kon vaak niet zonder hulp tot de derde verdieping geraken. Voor hem was dat ook een reden om van woning te veranderen.

Uiteindelijk verbeterde zijn situatie. Met de hulp van Lhiving en zijn partners kreeg het gezin in juli 2022 hun nieuwe woning met twee kamers. Zo kreeg de heer B. de kans om weer een normaal leven te leiden. Hij kan 's nachts een dialyse ondergaan zodat hij overdag verder kan met zijn sociaal en gezinsleven.

Lucie

Stopzetting van de begeleiding

Dat Lhiving de begeleiding stopzet, voelt voor mij als een gedwongen scheiding, maar ik heb natuurlijk alle begrip voor hun standpunt”. Zo beschrijft mevrouw A.B. hoe ze zich voelt bij de stopzetting van haar begeleiding. Ze is 65 jaar oud en heeft hiv, een virus dat ze opliep tijdens de groepsverkrachtingen tijdens de Rwandese genocide in 1993.

Ze leerde Lhiving kennen in 2001 via haar arts in het Sint-Pieter ziekenhuis die haar uit haar isolement probeerde te halen.

Ze heeft lang geaarzeld voordat ze contact durfde op te nemen met Lhiving. Ze wilde niet dat mensen haar daar zouden zien en haar zouden discrimineren op basis van haar status.

Ze was eenzaam en verzeilde in een depressie. Om haar leven te redden besloot ze zonder afspraak even bij ons langs te gaan. Het contact verliep goed en zodra de begeleiding van start ging, voelde ze zich meteen welkom en ondersteund in onze Lhiving-gemeenschap.

Ze waardeerde de warmte van haar begeleiders, vooral omdat ze zoals in haar eigen cultuur onaangekondigd kon binnenwandelen, een kopje thee of koffie kon drinken en kon gaan zitten zonder iets te hoeven zeggen. Het was alsof ze een café binnenliep. Dat moedigde haar aan om haar ervaringen als hiv-patiënt met ons te delen en het was ook het begin van haar aanvaarding van haar ziekte.

Ze wist dat Lhiving heel belangrijk was in haar leven, maar tijdens de lockdownperiode door COVID-19 realiseerde ze zich dat nog meer... Ze evalueerde haar relaties en besepte dat ze Lhiving als haar familie beschouwde omdat ze er op dat moment alles aan miste. Ze voelde zich te afgezonderd en had een grote behoefte om zich aan te sluiten bij wat ze de Lhiving-gemeenschap noemt. Ze raakte namelijk door het isolement langzaam in een depressie die gelukkig van korte duur was.

De doelgroep binnen Lhiving is ondertussen erg veranderd. Vroeger zorgde Lhiving alleen voor de ondersteuning van mensen met hiv, Lhiving was toen de plaats waar iedereen zich kon ontspannen en onderling over de ziekte kon spreken. Nu zijn er ook mensen binnen de groep die geen hiv hebben, maar aan andere gezondheidsproblemen lijden. Daarom moet iedereen wat meer oppassen dat ze in de gemengde groepen niet over hun ziekte praten. Het voordeel van een gemengde groep is wel dat niemand zich verplicht hoeft te voelen om over zijn of haar ziekte spreken, iets wat vroeger automatisch gebeurde als je Lhiving binnenkwam.

Lhiving betekent voor A.B. gezelschap: samen zijn tijdens activiteiten, uitstapjes, vakanties ...

Georgette

Getuigenissen/Reflecties

Een midweek aan zee...

Vanmorgen kreeg ik een mail met deze uitnodiging. Aantrekkelijk natuurlijk. Er even tussenuit mogen. Herkenbaar verlangen.

Ook voor onze cliënten die wij op onze beurt elk jaar uitnodigen om er vier dagen op uit te gaan. Beurtelings naar zee of naar de bossen van Limburg.

Vanuit Lhiving zien we het als een bijzonder en belangrijk aanbod binnen onze activiteiten. Ook voor onze cliënten is dat zo.

Het biedt immers de gelegenheid om voor enkele dagen de grootstad Brussel achter te laten, zorgen te parkeren, te vertoeven tussen andere vakantiegangers en gewone levens.

Niets moeten, lang tafelen met een bord vol zelfgekozen ingrediënten uit het overvloedige aanbod, altijd wel iemand in de buurt om een korte of langere babbel mee te doen, herkenning in het verhaal van de anderen tijdens onze vorming rond relaties of het zoeken naar een gezond leven, een afsluitend feest en eindelijk - voor sommigen na jaren - nog eens heupwiegend het leven kunnen dansen.

De tijd vliegt in een spanningsboog tussen enthousiast vertrek en stille terugkeer. Het gaat om wat er zich intussen afspeelt.

Leerrijk voor het aanwezige team. In het spontane omgaan leren we onze cliënten op een veelzijdigere manier kennen. Verscholen eigen krachten worden zichtbaar, en dat geeft hoop. Het gebeurt evengoed dat we nog meer het onvermogen zien om moeilijkheden aan te gaan, of de onoplosbaarheid van sommige situaties. En daar kunnen wij dan in onze hulpverlening mee aan de slag.

Els

Afsluiten van een begeleiding...

Mijn begeleiding is stopgezet, en ik ervaar dat als een onvrijwillige scheiding, maar ik begrijp de beslissing van Lhiving: Mer staan andere mensen op de wachtlijst die kwetsbaarder zijn dan ik.

Ik maak me vooral zorgen omdat ik ouder word en nog steeds met een ziekte leef. Ik word zo minder mobiel, en ik ben bang dat een andere dienst mij niet op dezelfde manier zal kunnen begeleiden zoals Lhiving. Ik geloof dat Lhiving het meest geschikt was om mensen met hiv te ondersteunen, zeker omdat de organisatie op alle gebieden van het leven helpt.

Ik leef weliswaar grotendeels onafhankelijk, maar ik vrees dat met de digitalisering van de diensten alles ingewikkelder wordt. Thuis telefoneren wordt lastiger omdat de lijnen drukbezet zijn, gebruikmaken van het internet is ook moeilijk ... Met de hulp van Lhiving verliep dat allemaal vlotter.

Ik ken andere organisaties waar ik af en toe tijd doorbreng, maar ik voel me niet zo verbonden als met Lhiving. Gelukkig heb ik nog steeds contact met Lhiving dankzij hun activiteiten.”

Mevrouw A. B

Workshops ITG

Het begint een gewoonte te worden dat Lhiving in samenwerking met het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) van Antwerpen elk jaar specifieke workshops organiseert voor mensen met hiv.

Die workshops vinden doorgaans plaats op vier opeenvolgende zaterdagmiddagen van 9 tot 16 uur, en verwelkomen een aantal van onze cliënten. De workshops gingen in 2022 door op vier zaterdagmiddagen midden juni en begin juli.

Ongeveer tien cliënten namen eraan deel. Sinds het begin van de workshops hebben onze cliënten de organisatie en de manier waarop ze worden begeleid altijd gewaardeerd. De workshops worden gegeven in de vorm van een opleiding waar de deelnemers heel wat leren over de ziekte.

Ze leren eerst en vooral de ziekte te aanvaarden en te weten dat ze niet de enigen zijn in deze situatie. Ze leren over de ziekte te communiceren, want sommige hiv-patiënten blijken deze ziekte nog altijd als een taboe beschouwen. De opleider spreekt ook over de rechten en plichten van deze mensen, die soms gediscrimineerd worden wanneer ze zoeken naar zorg of sociale bijstand in verband met de ziekte.

Tijdens de workshops van 2022 kregen de deelnemers tips die hen kunnen helpen bij hun traject, zoals goede therapietrouw. Dat betekent regelmatig hun behandeling innemen, voldoende lichaamsbeweging, gezonde voeding en nog veel meer.

Kortom, de workshops hebben tot doel de deelnemers te leren hoe ze beter kunnen leven met hiv.

Patrice

Bijlage 1: Samenwerkingsverbanden van Lhiving

Gezien de begeleidingen integraal zijn, gericht op alle levensdomeinen, en het merendeel van de cliënten kampt met een complexe problematiek, spreekt het vanzelf dat Lhiving met zeer vele en verscheidene organisaties samenwerkt. Sommige van deze samenwerkingsverbanden zijn heel summier en vrijblijvend, andere zijn vrij intens.

Gezondheid

Sensoa

UMC Sint-Pieterafdeling infectieziekten

UMC Sint-Pieterafdeling pediatrie

UMC Sint-Pieter Cetim

UMC Sint-Pieter Elisa

UMC Sint-Pieter campus César De Paepe

UZ-Brussel Aidsreferentiecentrum

Cliniques Universitaires Saint-Luc Aidsreferentiecentrum

Cliniques Universitaires Saint-Luc: afdeling nierziekten

UZ Brussel: diabeteskliniek

UZ Brussel: infectiologie

UVC Brugmann Psychiatrische afdeling

Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola

Erasmus Ziekenhuis

Observatoire du sida et des sexualités

Apotheek Ijzer
Diensten voor thuisverpleging
Mutualiteiten
Huisartsen (in het bijzonder Dr. Piquard en Dr. Verraes)
Cité Sérine
Topaz
Plateforme Prévention Sida

Huisvesting

Sociaal verhuurkantoor Baita
Sociaal verhuurkantoor De Nieuwe150
Sociaal verhuurkantoor IRIS
Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij
Brussels Woningfonds
Comensia
Lakense Haard
Sociale verhuisdiensten
Log'Iris
Molenbeekse Haard
Brusselse Woning
Everecity
Lojega

Kansarmoede

OCMW's
Budgetbegeleidingsdiensen en bewindvoerders
Diensten voor thuishulp
Vzw Lucia
Caritas Daden Gevraagd
Secours et Conseil
Les Cuisines Bruxelloises
Vereniging voor Begrafenissen en Crematies
Steunpunt Vakantieparticipatie
Sociaal Centrum Noordwijk
Société Royale de Philantropie

Vluchtelingen, asielzoekers, mensen zonder papieren

CIRE
Medimmigrant
Klein Kasteeltje
Siréas

Foyer
Convivial
Brussels Onthaal Nieuwkomers
Meeting
Agentschap Integratie en Inburgering

Doorverwijzing en samenwerking met het welzijns-en gezondheidsveld

Brusselse Welzijns-en Gezondheidsraad
Bico-federatie
CAW Brussel
Solentra
CGGZ Brussel
Psychiatrische Zorginstelling Titeca
Traktor
MOVEO
Antonin Artaud
DOP
Hubbie
Exil

Kinderen en jongeren

A Place to Live
Huiswerkklassen
Ville de Bruxelles – Service de la Jeunesse
Sport-en jeugddiensten

Jeugd en Vrede
Centra voor Leerlingenbegeleiding
Regioteams Kind & Gezin/ONE
Centrum voor het Jonge Kind
Opvoedingswinkel Brussel

Vorming en tewerkstelling

Hobo
Lire et Ecrire
Tracé Brussel
Huis van het Nederlands
Huis van de Solidariteit
De Overmolen
Koninklijk Paleis voor Schone Kunsten

Vrijwilligers

Vzw Het Punt
Partenariat pour le Volontariat

Vzw -intern

Inoptec
Baita clean office

Bijlage 2 : Interne vorming, studiedagen en deelname aan overleg

Zowel voor personeel als voor vrijwilligers is vorming en bijscholing onontbeerlijk. Medewerkers volgen regelmatig vormingen, aangeboden door opleidingscentra of andere organisaties. Daarnaast worden ook intern voor het team af en toe studiemomenten ingelast, al dan niet met externe begeleiding. Ten slotte zijn er nog een aantal vergaderingen en overlegmomenten waar personeelsleden aan deelnemen.

Een overzicht:

Intervisiegroepen – vergaderingen – overlegmomenten **	Inrichter/begeleider	Duur
Vergadering BBROW	Brusselse Bond Recht Op Wonen	1/2 ^e dag, 4 keer
Regio-overleg thuislozenzorg	Brussels Welzijns- en Gezondheidsraad	1/2 ^e dag, 1 keer
Bico-Overleg: RVB	Bico Federatie	1/2 ^e dag, 3 keer
Bico-Overleg: AV	Bico Federatie	1/2 ^e dag, 3 keer
Bico: directie diensten begeleid wonen	Bico Federatie	1/2 ^e dag, 2 keer
Raad Van Bestuur	Lhiving	Avond, 3 keer
Algemene Vergadering	Lhiving	Avond, 1 keer
Werkgroep	Brusano	1/2 ^e dag, 6 keer
Presentatie Integratie via Huisvesting	Kabinet/administratie	2u/1 keer

BINNENSHUIS GEVORMDE OPLEIDINGEN		
Vorming		
Bemiddeling	Bravvo vzw	1u/team
Autonomie van de cliënt	Lhiving zelf	2u/team
Elementen van een Integrale begeleiding	Lhiving zelf	2u/team
De Antenne	Lhiving zelf	2u/team
Clientbesprekingen	Lhiving zelf	5x 2u/team
XC3 (nieuw telefoonsysteem)	Creative One	2u/team
Psychosociaal welzijn op het werk	Lhiving zelf	2u/team

BUITENHUIS GEVORMDE OPLEIDINGEN		
Vorming		
EHBO	Rode Kruis	Halve dag/team
Oplossingsgericht begeleiden	Kwadraet	Volledige dag/1 persoon
Leiderschap binnen de zorg	Rapunzel	Drie volledige dagen/1 persoon
Zonder papieren, zonder oplossingen?	AMA	Halve dag/1 persoon
Nederlands als tweede taal	CVO Lethas	1 persoon
Geweldloze Communicatie	Vredesuniversiteit	2 dagen/1 persoon
Gezinswetenschappen	Odissee vzw	Langdurige opleiding/1 dag per week/1 persoon
Franse les	CLL	Twee weken/elke voormiddag/1 persoon
Basisvorming verblijfsrecht	Agentschap inburgering en integratie	Twee volledige dagen/2 personen
Kindreflex	Bethanië	Volledige dag/1 persoon
Asiel en Sociale Rechten	Agentschap inburgering en integratie	Volledige dag/1 persoon
Feedback geven en ontvangen	Kwadraet	Volledige dag/team

Bijlage 3 : personalia

De Raad van Bestuur

Voorzitter	Hubert Claes
Secretaris	Wim Cornelis
Penningmeester	Antoine Vidts
Leden	Els Verdonck
	Piet Roose
	Laure Uwase
	Steven Claes
	Joseph Vandormael
	Patrick Demeestere
	Siebrecht Declerck
	Chris Schrijns

De teamleden

Annelies Vangoidsenhoven	coördinator sinds 01-11-11 deeltijds (90%)
Siska Kiekens	gezinsbegeleidster sinds 01-01-09 (voordien coördinator sinds 19-04-99) deeltijds (50%)
Els Vandeput	gezinsbegeleidster sinds 15-11-98 deeltijds (60%)

Marianne Lindhout	gezinsbegeleidster sinds 09-10-06 deeltijds (80%)
Bernadette Kankunze	gezinsbegeleider sinds 01-11-2022 voltijds
Marjan Samyn	gezinsbegeleidster sinds 02-04-2013 deeltijds (90%)
Patrice Misago	gezinsbegeleider, wooncoach sinds 15-01-2015 voltijds
Astrid Leclercq	boekhouding en administratie sinds 07-07-2015 voltijds
Caroline Mager	gezinsbegeleidster sinds 7-11-2016 deeltijds (50%)
Georgette Nahimana	gezinsbegeleidster sinds 1-06-2017 deeltijds (90%)
Lioudmila Gebrenko	gezinsbegeleidster sinds 1-0-2020 deeltijds (50%)
Petrus Pincé	Gezinsbegeleider van 1-04-2021 tot 13-05-2022 deeltijds (70%)

Julie De jonghe	gezinsbegeleidster sinds 01-09-2021 deeltijds (80%)
Leila Lahnoud	gezinsbegeleider sinds 02-11-2021 voltijds
Nikita Laureyns	gezinsbegeleidster sinds 14-11-2022 voltijds
Lucille Tetu	gezinsbegeleider van 23-05-2022 tot 16-10-2022
Ines Zallito	Student (ondersteuning gezinsbegeleiding) deeltijds

Vrijwilligers

Magrit De Maegd
Inge Van Molle
Paul Fontaine
Valerie Hardie
Marie Vangoidsenhoven

Samenstelling van het team

Het team van Lhiving bestaat uit 13 personeelsleden, 6 voltijdse en 7 deeltijdse (9.5 fulltime equivalenten in totaal). Zeven teamleden nemen naast integrale begeleidingen ook het onthaal en de opvolging binnen de Antenne op. Onze boekhouder speelt, naast haar administratieve taken, een rol in het cliëntenonthaal en ondersteuning. En tot slot hebben we een teamlid dat zich voltijds met woonbegeleiding bezighoudt. De Raad van Bestuur heeft zowel een sturende als ondersteunende functie en komt ongeveer driemaandelijks samen. De elf leden komen uit zowel profit als non-profit sector en dragen de specifieke missie van de vzw een warm hart toe.

Het team is eerder eclectisch samengesteld wat betreft opleiding, culturele en professionele achtergrond. De verschillende teamleden hebben uiteenlopende werkervaringen en opleidingen in de non-profit sector achter de rug, als leerkracht, maatschappelijk of vormingswerker, kinesist of leidinggevende in de psychosociale sector en voor diverse doelgroepen. Deze rijkdom komt de integrale aard van onze begeleidingen en het probleemoplossend vermogen van het team bij moeilijke begeleidingssituaties alleen maar ten goede.

Daarnaast kan Lhiving gelukkig ook rekenen op enkele betrouwbare vrijwilligers.

Financiering

Erkenningen en overheidssubsidies bieden onze organisatie de mogelijkheid om stappen te zetten in de richting van verbetering en het verwezenlijken van doelstellingen op langere termijn. De evolutie en groei van vzw Lhiving was niet mogelijk zonder de jarenlange en trouwe financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Sinds 2007 zijn we ook vanuit de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie erkend en gesubsidieerd als dienst die begeleiding biedt aan mensen in moeilijkheden. In 2016 werd onze erkenning opnieuw verlengd voor een periode van vijf jaar. In 2012 kregen we 0.4^{te} personeelslid bij, zodat we nu voor 2.4 voltijds equivalenten gesubsidieerd zijn. Ook kregen we eind 2017 het nieuws dat we een bijkomende som toegekend kregen vanuit de GGC voor personeelsversterking. We kregen er doorheen de jaren twee en een halve Geco-arbeidsplaatsen bij en sociale Maribelmiddelen voor twee halftijdse medewerkers. Lhiving is erkend door het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als vereniging die werkt aan integratie via huisvesting en ontvangt hiervoor sinds 2011 financiële subsidie. Deze dekt helaas niet de volledige kost voor een voltijdse medewerker. Het blijft steeds een uitdaging om over voldoende middelen te be-

schikken om de continuïteit van ons werk te kunnen garanderen. Vele jaren lang reeds kunnen we rekenen op de vrijgevigheid van een heleboel individuele sponsors, de steun van Lions Club Brussel Munt en op de subsidies van onze financiële partners om onze missie te blijven verzekeren. We zijn hen allen zeer erkentelijk.

Met dank aan

Caritas Daden Gevraagd
Lionsclub Brussel Munt

Al onze individuele schenkers

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

brussel

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Lions Club
Brussel Munt